

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان
معاونت آموزشی

طرح درس علوم تشریح سرو گردن

تدوین:

دکتر ملک مسعود انصار

دکتر محمد هادی بهادری

مشخصات مدرسین:

نام و نام خانوادگی: ملک مسعود انصار

نام و نام خانوادگی: محمد هادی بهادری

مشخصات درس:

عنوان درس: سر و گردن

تعداد واحد: 1/7

نوع درس: عملی

دروس پیش نیاز: مقدمات آناتومی

سال تحصیلی: 1401-1402

نیمسال اول

نیمسال دوم *

عملی: 0/5

نظری *

نظری: 1/2

کارآموزی

کارورزی

ترم تابستانی

گروه آموزشی: علوم تشریحی

گروه آموزشی: علوم تشریحی

مدرک تحصیلی: دکترای تحصیلی

مدرک تحصیلی: دکترای تحصیلی

مرتبه دانشگاهی: استادیار

مرتبه دانشگاهی: استاد

برنامه زمان بندی درس

1	استخوان شناسی مجمه 1
2	استخوان شناسی مجمه 2
3	استخوان شناسی مجمه 3
4	استخوان شناسی مجمه 4
5	عناصر سطحی گردن- ناحیه اینفراهیوئید سوپراهیوئید
6	فاسیای های گردنی، غلاف کاروتید و محتویات
7	زنجیره سمپاتیک، مثلث خلفی گردن و شریان ساب کلاوین
8	خلف گردن- اعصاب ۱۲ و ۹، ۱۱
9	عضلات صورت، اسکالپ و عصب ۷
10	ناحیه اینفرا تمپورال
11	جنین شناسی سروگردن

طرح درس روزانه

جلسه شماره: 1		عنوان درس: سر و گردن		تعداد واحد: 1/7		رشته تحصیلی: پزشکی		ترم: 3		موضوع درس: استخوان شناسی	
اهداف کلی: آشنایی کلی با جمجمه - استخوان فرونتال و اتموئید											
اهداف کلی: آشنایی کلی با جمجمه - استخوان فرونتال و اتموئید			گروه آموزشی: علوم تشریحی			تدوین کننده: ملک مسعود انصار			فعالیت های قبل از تدریس		
فعالیت های قبل از تدریس:			فعالیت های حین تدریس			فعالیت های بعد از تدریس					
رئوس مطالب (اهداف جزئی)		هدف های رفتاری:		حیطه	طبقه	نحوه ارائه درس		استاد	روش ها - رسانه - وسیله	زمان	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
		فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود						دانشجو		«دقیقه»	

تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم	120 دقیقه	پاور پوینت- کتاب		سخنرانی	شناختی- نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو می تواند نام استخوان های جمجمه را بگوید. - دانشجو می تواند مفاصل بین استخوان ها را تشخیص دهد. - محل قرارگیری فرونتال، قسمت های مختلف آن را توضیح می دهد. - ارتباط فرونتال با استخوان های دیگر جمجمه را توضیح می دهد. - قسمت های مختلف اسفنوئید را توضیح می دهد. - سوراخ ها، کانال های قسمت های مختلف اسفنوئید را توضیح می دهد. - با کناره ها و زوایای پاریتال آشنا است و محل اتصال آنها به دیگر استخوان ها را می داند. 	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی کلی با جمجمه و استخوان های آن - آشنایی کلی با ویژگی های جمجمه در انسان - آشنایی با استخوان فرونتال - آشنایی با استخوان اسفنوئید و پرییتال
----------------------------------	-----------	------------------	--	---------	------------------	---	---

شناختی «دانش، ادراک، کاربرد، تجزیه و تحلیل، ترکیب، ارزشیابی» 2- **حیطه عاطفی (نگرشی و...)** «دریافت، واکنش، ارزشگذاری، سازماندهی ارزش ها، درونی شدن ارزش ها»

جلسه شماره : 2	عنوان درس: سر و گردن	تعداد واحد: 1/7	رشته تحصیلی: پزشکی	ترم: 3	موضوع درس: استخوان شناسی
اهداف کلی: آشنایی با استخوان تمپورال، اکسیپیتال، مکیسلاری					
فعالیت های قبل از تدریس:			فعالیت های حین تدریس		
رئوس مطالب (اهداف جزئی)	هدف های رفتاری: فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود	حیطه	طبقه	نحوه ارائه درس	استاد دانشجو
	زمان «دقیقه»	روش ها- رسانه- وسیله			شيوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی

<p>تکلیف - گفتگو از مون پایان ترم</p>	<p>120 دقیقه</p>	<p>پاور پوینت - کتاب</p>		<p>سخنرانی</p>	<p>شناختی - نگرشی</p>	<ul style="list-style-type: none"> - با قسمت های مختلف تمپورال آشنا است. - دانشجو با محل اتصال تمپورال با دیگر استخوان ها آشنا است. - دانشجو مفصل تمپورومندیولار را توضیح می دهد. - با قسمت های استخوانی مربوط به گوش خارجی، میانی و داخلی در تمپورال آشنا می شود. - اهمیت پتروس و ساختارهای موجود در آن را توضیح می دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با تمپورال - آشنایی با اکسیپیتال - آشنایی با استخوان مکسیلاری
---	------------------	--------------------------	--	----------------	---------------------------	--	--

<p>موضوع درس: استخوان شناسی</p>		<p>ترم: 3</p>	<p>رشته تحصیلی: پزشکی</p>	<p>تعداد واحد: 1/7</p>	<p>عنوان درس: سر و گردن</p>	<p>جلسه شماره: 3</p>		
<p>تدوین کننده: ملک مسعود انصار</p>		<p>گروه آموزشی: علوم تشریحی</p>		<p>اهداف کلی: آشنایی با استخوانهای اکسیپیتال، مکسیلاری و پالاتین</p>				
<p>فعالیت های بعد از تدریس</p>	<p>فعالیت های حین تدریس</p>		<p>فعالیت های قبل از تدریس:</p>					
<p>شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی</p>	<p>زمان «دقیقه»</p>	<p>روش ها - رسانه - وسيله</p>	<p>استاد دانشجو</p>	<p>نحوه ارائه درس</p>	<p>طبقه</p>	<p>حیطه</p>	<p>هدف های رفتاری: فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود</p>	<p>رئوس مطالب (اهداف جزئی)</p>

<p>تکلیف – گفتگو آزمون پایان ترم</p>	<p>120 دقیقه</p>	<p>باور بوینت – کتاب</p>		<p>سخنرانی</p>	<p>شناختی - نگرشی</p>	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو با قسمت های مختلف اکسپیتال و نحوه تقسیم بندی آن آشنا است. - دانشجو می تواند کانال ها و سوراخ های استخوان اکسپیتال را توضیح دهد. - دانشجو قسمت های مختلف استخوان مکسیلاری را می داند و آنها را توضیح می دهد. - دانشجو نقش مکسیلا در تشکیل حفرات صورت و جمجمه را توضیح می دهد. - دانشجو قسمت های مختلف استخوان پالاتین را می داند و آنها را توضیح می دهد. - دانشجو نقش پالاتین در تشکیل حفرات بینی و سقف دهان را توضیح می دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با اکسپیتال - آشنایی با استخوان مکسیلاری - آشنایی با استخوان پالاتین
---	------------------	---------------------------------	--	-----------------------	---------------------------	--	---

جلسه شماره: 3		عنوان درس: سر و گردن		تعداد واحد: 1/7		رشته تحصیلی: پزشکی		ترم: 3		موضوع درس: استخوان شناسی			
اهداف کلی: آشنایی با استخوان های مندیبل، زایگوما، دیگر استخوان های کوچک صورت، حفرات جمجمه و بررسی کلی جمجمه- استخوان های مهره های گردنی- مفاصل													
اهداف جزئی (اهداف جزئی)			هدف های رفتاری:			فعالیت های قبل از تدریس:			فعالیت های حین تدریس				
رئوس مطالب		هدف های رفتاری:		حیطه		نحوه ارائه درس		استاد دانشجو		روش ها- رسانه- وسیله			
فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود		طبقه		زمان		نحوه ارائه درس		تدوین کننده: ملک مسعود انصار		گروه آموزشی: علوم تشریحی			
فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود		طبقه		زمان		نحوه ارائه درس		تدوین کننده: ملک مسعود انصار		گروه آموزشی: علوم تشریحی			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با استخوان مندیبل - آشنایی با استخوان زایگوما - آشنایی با استخوان های بینی - آشنایی با استخوان های کونکای تحتانی - آشنایی با استخوان وومر - آشنایی با حفرات اربیت، بینی، تمپورال و اینفراتمپورال - آشنایی با مهره های گردنی و مفاصل 		<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو قسمت های مختلف مندیبل، مفصل تمپورومندیولار، کانال مندیولار، زوائد آن را توضیح می دهد. - دانشجو نقش زایگوما در صورت، قسمت های مختلف آن را توضیح می دهد. - با استخوان بینی و استخوان های اطراف آن، نقش وومر در تشکیل دیواره بینی، نقش کومکای تحتانی در جدار خارجی بینی آشنا است. - دانشجو جدارهای مختلف اربیت را توضیح می هد. - دانشجو جداره های مختلف حفزه بینی را توضیح می دهد. - دانشجو محل قرارگیری حفرات تمپورال و اینفراتمپورال را می داند و جداره های آنها را تشریح می کند. - دانشجو قسمت های مختلف جمجمه در نماهای فوقانی، داخل جمجمه ای، از نمای جانبی، از قاعده و نمای قدامی را توضیح می دهد. - دانشجو با مهره های گردنی، مشخصات آنها، مهر های آتیپیک آشنا است. - مفاصل بین مهره ها و لیگامنت های آنها و حرکات را تشریح می کند. 		شناختی- نگرشی		سخنرانی		پاور پوینت- کتاب		120 دقیقه		تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم	

جلسه شماره : 5		عنوان درس: سر و گردن		تعداد واحد: 1/7		رشته تحصیلی: پزشکی		ترم: 3		موضوع درس: عناصر سطحی گردن-ناحیه اینفراهیوئید سوپراهیوئید و مثلث های گردنی			
اهداف کلی: عناصر سطحی گردن-ناحیه اینفرا هیوئید سوپراهیوئید و مثلث های گردنی													
اهداف کلی: عناصر سطحی گردن-ناحیه اینفرا هیوئید سوپراهیوئید و مثلث های گردنی		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار		فعالیت های قبل از تدریس:		فعالیت های حین تدریس		فعالیت های بعد از تدریس			
رئوس مطالب (اهداف جزئی)		هدف های رفتاری:		حیطه		طبقه		نحوه ارائه درس		استاد دانشجو			
فرآگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود		روش ها- رسانه- وسیله		زمان		شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی		فعالیت های قبل از تدریس		فعالیت های بعد از تدریس			
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با حدود گردن - مثلث های گردنی و محتویات آنها - آشنایی با عناصر سطحی گردن - آشنایی با ناحیه اینفرا هیوئید - آشنایی با ناحیه سوپراهیوئید 		<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو باید حدود گردن را بداند. - دانشجو با مثلث های قدامی و خلفی و تقسیمات آن آشنا باشد - دانشجو حدود مثلث های گردن را بیان کند. - دانشجو عضله SCM را بشناسد و نقش آن در تقسیم بندی گردن - دانشجو اشنایی با فاسای سطحی گردن و عضله پلاتیسمما و ورید جوگولار خارجی - دانشجو عضلات اینفراهیوئید , عملکرد و اعصاب آن را بداند. - حدود مثلث ساب مندیولار را بداند. - محتویات مثلث را که شامل غده ساب مندیولار، مجرای آن، عصب هایپوگلس بداند - با آناتومی غده آشنا شده و مجاورت آن را با دیگر اجزا بداند. - با عضلات دایگاستریک و مجاورت آن آشنا شود. - با عصب هایپوگلس و مجاورت آن آشنا شود. - با محل ریختن محتویات غده در کف دهان آشنا شود. - با عقده ساب مندیولار آشنا باشد و نقش آن - با عضله مایلوهایوئید آشنا باشد و ارتباط آن را با غده بداند 		شناختی-نگرشی		سخنرانی		پاور پوینت- کتاب		120 دقیقه		تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم	
جلسه شماره : 6		عنوان درس: سر و گردن		تعداد واحد: 1/7		رشته تحصیلی: پزشکی		ترم: 3		موضوع درس: فاسیای های گردنی، غلاف کاروتیدو محتویات			
اهداف کلی: فاسیای های گردنی، غلاف کاروتیدو محتویات													
اهداف کلی: فاسیای های گردنی، غلاف کاروتیدو محتویات		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار		فعالیت های قبل از تدریس:		فعالیت های حین تدریس		فعالیت های بعد از تدریس			

تدریس								
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان «دقیقه»	روش ها- رسانه- وسیله	استاد دانشجو	نحوه ارائه درس	طبقه	حیطه	هدف های رفتاری: فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود	رئوس مطالب (اهداف جزئی)
تکلیف- گفتگو آزمون پایان ترم	120 دقیقه	پاور پوینت- کتاب		سخنرانی		شناختی- نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو فاسیای عمقی گردن- investing و لایه عمقی فاسیای عمقی و چهار لایه آن را می داند. - دانشجو غلاف کاروتید، مجاورات و محتویات آن را می داند. - دانشجو با شاخه های شریان کاروتید خارجی آشنا است. - دانشجو مجاورات کاروتید مشترک و کاروتید داخلی را می داند. - دانشجو با مسیر شریان کاروتید داخلی آشنا است. - دانشجو مسیر عصب واگ و شاخه های آن را می داند. 	<ul style="list-style-type: none"> - فاسیای گردنی - غلاف کاروتید و محتویات آن - شریان کاروتی مشترک و شاخه های آن - عصب واگ

جلسه شماره: 7	عنوان درس: سر و گردن	تعداد واحد: 1/7	رشته تحصیلی: پزشکی	ترم: 3	موضوع درس: زنجیره سمپاتیک، مثلث خلفی گردن عضلات و شریان ساب کلاوین
---------------	----------------------	-----------------	--------------------	--------	--

اهداف کلی: زنجیره سمپاتیک، مثلث خلفی گردن عضلات و شریان ساب کلاوین		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار				
فعالیت های قبل از تدریس:	فعالیت های حین تدریس		فعالیت های بعد از تدریس					
رئوس مطالب (اهداف جزئی)	هدف های رفتاری:	حیطه	طبقه	نحوه ارائه درس	استاد دانشجو	روش ها- رسانه- وسیله	زمان	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
<ul style="list-style-type: none"> - زنجیره سمپاتیک - آشنایی با حدود مثلث خلفی و محتویات آن - شاخه های شریان ساب کلاوین 	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو باید زنجیره سمپاتیک و شاخه های آن را بداند. با نقش آن در سر و گردن آشنا باشد. - دانشجو حدود مثلث خلفی و عضله تراپزیوس را می شناسد. - دانشجو محتویات مثلث خلفی شامل عضله SCM، شبکه گردنی، اعصاب سطحی شبکه، عصب فرینیک را می داند. - دانشجو شریان های موجود در مثلث خلفی شامل سوپراسکاپولار و عرضی گردن را می داند. - دانشجو حدود مثلث امو کلاویکلار را بداند. نقش عضله اموهیوئید در این تقسیم بندی را بداند. - دانشجو محتویات مثلث را که شامل شریان ساب کلاوین و شبکه براکیال و ورید جو گولار خارجی است را می داند. - دانشجو تقسیم بندی شریان ساب کلاوین با عضله اسکالنوس قدامی و شاخه های قسمت های مختلف را بداند. - حدود خونرسانی شریان ساب کلاوین و شاخه های آن، اناستوموز آن با دیگر شرایین را بداند. - شروع ورید جو گولار خارجی و مسیر آن و محل ورود آن به ورید ساب کلاوین را بداند. 	شناختی-نگرشی		سخنرانی		پاور پوینت- کتاب	120 دقیقه	تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم
جلسه شماره: 8	عنوان درس: سر و گردن	تعداد واحد: 1/7	رشته تحصیلی: پزشکی	ترم: 3	موضوع درس: خلف گردن، اعصاب 12 و 11 و 9			
اهداف کلی: خلف گردن، اعصاب 12 و 11 و 9		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار				

فعالیت های بعد از تدریس	فعالیت های حین تدریس			فعالیت های قبل از تدریس:				
	زمان «دقیقه»	روش ها- رسانه- وسیله	استاد دانشجو	نحوه ارائه درس	طبقه	حیطه	هدف های رفتاری: فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود	رئوس مطالب (اهداف جزئی)
تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم	120 دقیقه	پاور پوینت- کتاب		سخنرانی		شناختی- نگرشی	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو با حدود ناحیه خلف گردن آشناست. - دانشجو عضلات خلف گردن را می شناسد و عملکرد و اهمیت آنها را می داند. - دانشجو مثلث ساب اکسیپیتال را می شناسد و اهمیت آن را می داند. - دانشجو با مسیر و شاخه ها و عملکرد عصب 12 مغزی آشنا است و آن را توضیح می دهد. - دانشجو با مسیر و شاخه ها و عملکرد عصب 11 مغزی آشنا است و آن را توضیح می دهد. دانشجو با مسیر و شاخه ها و عملکرد عصب 9 مغزی آشنا است و آن را توضیح می دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> - حدود خلف گردن - عضلات و عملکرد خلف گردن - عصب هایپوگلو سال - عصب اکسسوری - عصب گلو سوفارنژیال

جلسه شماره : 9	عنوان درس: سر و گردن	تعداد واحد: 1/7	رشته تحصیلی: پزشکی	ترم: 3	موضوع درس: عضلات صورت و اسکالپ و عصب 7
----------------	----------------------	-----------------	--------------------	--------	--

اهداف کلی: عضلات صورت و اسکالپ و عصب 7		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار	
فعالیت های قبل از تدریس:		فعالیت های حین تدریس		فعالیت های بعد از تدریس	
رئوس مطالب (اهداف جزئی)	هدف های رفتاری:	طبقه	حیطه	نحوه ارائه درس	استاد دانشجو
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با حدود صورت - آشنایی با عضلات صورت - آشنایی با عصب 7 - آشنایی با اسکالپ 	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو حدود صورت را توضیح می دهد. - دانشجو می تواند عضلات پوستی صورت را نام ببرد. - فانکشن آنها را می داند. - دانشجو با مسیر و شاخه ها و اهمیت عصب فاشیال - شناخت و آنها را توضیح می دهد. - مجاورت عصب فاشیال را می داند. - خونرسانی را به صورت را می داند و مسیر تخلیه - وریدی آن را هم می داند. - اسکالپ و لایه های آن و عروق و اعصاب آن را می داند. 		شناختی - نگرشی	سخنرانی	پاور پوینت - کتاب
				120 دقیقه	تکلیف - گفتگو از مون پایان ترم

جلسه شماره: 10	عنوان درس: سر و گردن	تعداد واحد: 1/7	رشته تحصیلی: پزشکی	ترم: 3	موضوع درس: ناحیه اینفراتمپورال
اهداف کلی: ناحیه اینفراتمپورال		گروه آموزشی: علوم تشریحی		تدوین کننده: ملک مسعود انصار	

فعالیت های قبل از تدریس:		فعالیت های حین تدریس		فعالیت های بعد از تدریس				
رئوس مطالب (اهداف جزئی)	هدف های رفتاری:	حیطه	طبقه	نحوه ارائه درس	استاد دانشجو	روش ها- رسانه- وسیله	زمان «دقیقه»	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
<ul style="list-style-type: none"> - ناحیه اینفراتمپورال - حفره تریگوپالاتین 	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجو حدود و جداره ها و ارتباطات این حفره با بقیه قسمت های صورت را می داند. - دانشجو با عضلات تریگوئید خارجی و داخلی، تمپورالیس و مستر آشنا می شود و مجاورت آنها را توضیح می دهد. - با محتویات حفره آشنا است و نام می برد. - با لیگامان های حفره آشنا است و عملکرد و شروع و پایان آنها و اهمیت آنها را می داند. - با شریان مکیلاری و شاخه های آن آشناست و منطقه خونرسانی آنها را توضیح می دهد. - دانشجو با حفره تیرگوپالاتین آشنا است و ارتباطات آن با بقیه قسمت ها را می داند. - دانشجو با عصب مندیولار، شاخه های آن، مجاورت و محل توضیح آن شانا است. - دانشجو با گامگیون پاراسمپاتیکی اتیک آشنا است و اهمیت و ارتباطات آن را توضیح می دهد. - دانشجو با عصب مکیلاری و شاخه های آن آشنا است و مسیر آنها را توضیح می دهد. - دانشجو با عقده تریگوپالاتین آشنا است و اهمیت آن را توضیح می دهد. - دانشجو با عصب کانال تریگوئید آشنا است و ارتباط آن با عقده تریگوپالاتین را می داند. 	شناختی-نگرشی		سخنرانی		پاور پوینت- کتاب	120 دقیقه	تکلیف- گفتگو از مون پایان ترم

جلسه شماره : 11		عنوان درس: سر و گردن			تعداد واحد: 1/7		رشته تحصیلی: پزشکی		ترم: 3		موضوع درس: جنین شناسی سر و گردن	
اهداف کلی: جنین شناسی سر و گردن												
اهداف کلی: جنین شناسی سر و گردن			فعالیت های قبل از تدریس:			فعالیت های حین تدریس			فعالیت های بعد از تدریس			
رئوس مطالب (اهداف جزئی)		هدف های رفتاری:		حیطه	طبقه	نحوه ارائه درس		استاد	روش ها- رسانه-	زمان	شیوه ارزشیابی و	فعالیت های تکمیلی
		فراگیر پس از پایان درس قادر خواهد بود						دانشجو	وسيله	«دقیقه»	فعالیت های تکمیلی	

<p>تکلیف – گفتگو آزمون پایان ترم</p>	<p>120 دقیقه</p>	<p>باور بوینت – کتاب</p>		<p>سخنرانی</p>	<p>شناختی - نگرشی</p>	<p>- دانشجو با منشا استخوان های سر و صورت آشنا می شود.</p> <p>- دانشجو با قوس های گردنی و نحوه تشکیل استخوان ها از طریق داخل غضروفی و غشایی آشنا می شود.</p> <p>- دانشجو با فونتانل ها آشنا می شود و زمان بسته شدن آنها را می داند.</p> <p>- دانشجو با اختلالات بسته شدن غیر طبیعی فونتانل ها آشنا است و آنها را توضیح می دهد.</p>	<p>- جنین شناسی سر و گردن</p> <p>- آشنایی با قوس های حلقی</p> <p>- آشنایی با تکامل استخوان های سر و صورت</p>
---	------------------	---------------------------------	--	-----------------------	---------------------------	--	--